

བོད་ཀྱི་སྐད་ཡིག

༡༡། འཛིན་གྲུ་བརྩུ་བའི་རྒྱལ་ཡོངས་ཡིག་རྒྱགས་རྒྱ་ཤོག

Time allowed: 2 hours

Maximum Marks: 40

GENERAL INSTRUCTION.

1. This question paper contains 3 Sections.
2. Section B Reading has 7 questions. Attempt any 5 questions.
3. Section C Writing has 9 questions. Attempt any 6 questions.
4. Section D Literature has 7 questions. Attempt any 5 questions.

རྒྱ་ཤོག་ནང་རྩ་བའི་རྒྱ་ཤོག་ ༡༩ ཡོད་པ་ལས་ཁྲིད་ནས་རྒྱ་ཤོག་ ༡༤ ལ་ངེས་བར་ལན་གྱིས་དགོས་པ་ཡིན།

སྡེ་ཚན་ལ། Section B (Reading) (Marks 10)

༡༡། (Comprehension) གཤམ་གསལ་གོ་རྟོགས་རྒྱུ་རྩལ་བརྗོད་པ་སློབ་ནས་དེ་ལོག་རྒྱ་ཤོག་ལན་གྱིས་ལན་གྱིས། (Unseen Passage-I)

2X5=10

༡༡། ལུ་རྒྱུ་ར་ལོ་ནི། སྐྱེས་ནས་བརྩུང་ཨ་མ་མ་གཏོགས་སྤྱན་ཉེ་སྤྱུ་ཡང་མཐོང་ཐོས་བྱུང་མ་སྤོང་བ་རེད། ཁོ་སྐྱེས་ཆ་བཤམ་སྤུབ་ཅམ་ནས་ཁོས་ཨ་མ་ལ་”ངའི་ཨ་མ་སྤུ་རེད།” ཅེས་རྒྱུ་ལ། ཨ་མས་ཁོ་ལ་འགྲམ་ལྷག་གཅིག་གཞུས་པ་དང་མཉམ་ཁོ་རྒྱུ་ལ་འཐོན་ནས་ཨ་མའི་བར་ཁར་སྤུར་ནས་རྒྱུ་སྐྱེས་ཆ་འདི་འདྲ་རྒྱུ་མ་ཡོང་ཨ་མའི་སྤུ་བཤམ་ལ། ལུ་ས་ཡུན་རིང་པོ་མ་འགོར་བའི་མཚན་གྱི་དུས་ཞིག་ལ་ཁོ་ཚང་དུ་སྐྱེ་བ་ཞིག་ཡང་ཡང་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད། དེ་སྐབས་ཨ་མས་བྱམས་བརྩེའི་ངང་ར་ལོ་ལ་”མི་དེ་ཁྲིད་ཀྱི་ཨ་མ་རེད།”ཅེས་བརྗོད་པ་རེད། འོན་ཀྱང་མི་དེ་ནི་སྤུ་གཞན་གྱི་ཨ་མ་དང་མི་འདྲ་བར་ར་ལོ་ལ་གྱི་རིམ་གཅིག་གྱི་མེད་པ་དང་། ལྷག་བར་དུ་ར་ལོ་རང་གི་མཉམ་དུ་སྐྱེ་བས་ན་མི་དགའ་བར་སྤུ་མདོའི་སྤུ་བས་ལ་ལྟོས། བར་སོང་ཞེས་ཟེར། ར་ལོའི་རང་གཤམ་ཀ་ནི། སྤུ་བཤམ་ལྷན་ཉེན་ལ་ཞེས་མགོ་ནས་བར་བར་བཞུར་ཡོང་བ་གཅིག་པ་ཡ་དེས་ར་ལོ་འགྲམ་ལྷག་གཞུས་པའི་དབང་གིས་ཨ་མས་དེ་ནང་ནས་གྱི་བཏོན། དེ་མཚམས་ནས་ཨ་མ་ཡང་ཤི་བ་སྤུ་ཁོ་གཅིག་པོ་ལུས། སྤུ་བའི་དག་ཚོས་ཁོ་གཏན་སྤོབ་ནང་བསྐྱུལ་བ་རེད། དེ་ནི་ཁོ་ཡི་འཚོ་འཁྲོལ་བའི་ཆེད་དུ་རེད། འཛིན་གྲུའི་ནང་ར་ལོ་ལོ་ན་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པ་དང་། ཁོས་ཀ་མང་ཆ་ཚང་དག་ཐོན་ནས་བསྐྱེར་སྤུབ་ཀྱང་ལག་བས་འབྲི་མ་སྤུབ་བར་ལོ་མང་སོང་། འཛིན་གྲོགས་རྣམས་འཛིན་གྲུ་ཐོན་ནས་གཞུང་གི་ལས་ཀར་ཞུགས།

རྒྱ་ཤོག་

- ༡) ར་ལོ་སྐྱེས་པ་ནས་བརྩུང་ཨ་མ་མ་གཏོགས་གཞན་གཉེན་ཉེ་མཐོང་ཐོས་བྱུང་སྤོང་མེད།
- ༢) ར་ལོ་སྐྱེས་ཆ་བཤམ་སྤུབ་ཅམ་ནས་ཨ་མ་ལ་ངའི་ཨ་མ་སྤུ་རེད་ཅེས་རྒྱུ་ལ་རེད།
- ༣) ཨ་མས་ར་ལོ་ལ་འགྲམ་ལྷག་གཞུས་དགོས་དོན་ནི། རང་གི་ཨ་མ་སྤུ་ཡིན་མིན་རྒྱུ་ལས་རེད།
- ༤) ལུ་ས་ཡུན་རིང་པོ་མ་འགོར་བའི་མཚན་གྱི་དུས་ཞིག་ལ་ར་ལོའི་ནང་ལ་མི་ཞིག་ཡོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
- ༥) ཨ་མས་བྱམས་བརྩེའི་ངང་ར་ལོ་ལ་སྤུ་ས་དོན་ལ་མི་དེ་ཁྲིད་ཀྱི་ཨ་མ་རེད་ལམ་པ་རེད།
- ༦) བ་ཡ་དེས་ར་ལོ་ལ་སྤུ་གཞན་གྱི་ཨ་མ་ལྟར་མངར་ཆ་སོགས་གང་ཡང་སྤུར་གྱི་མེད་པ་རེད།
- ༧) བ་ཡ་དེས་ར་ལོ་དགའ་བོ་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ནི་ར་ལོ་སྤུ་བཤམ་ལྷན་ཉེན་ཡིན་པས་རེད།

རྗེ་ཚེས་ལ། Section C (Writing)

(Marks 10)

ཁ ༡ ་ Letter Writing ལྷན་སྦྲེན་ཡིག་རིག་ལས་གཞན་གསལ་གཉིས་ལ་ལྷན་སྦྲེན་ཡི་གེ་བྲིས།

5X2=10

༡) རང་གི་སློབ་སྐྱེད་ཀྱི་དུས་ཚིག་ཉེན་གྱི་དབྱེས་སྟོན་ཐོག་རང་གི་འདིན་གྲོགས་རྣམས་ལ་མགོན་ཤོག་ཡིག་བསྐྱར་རྣམ་གཞག་ལྟར་བྲིས།

༂༂༂ རྗེ་དཀར་དམ་གཙང་འདིན་གྲོགས་རྣམས་ལ།

ཚེན་དུ།

སང་ཉེན་གྱི་ལོ་ ༢༠༢༡ ལྷ ༡༢ ཚེས་ ༡༣ ཉེན་དཔེ་སླེ་སྐྱེད་ཡིན་པས་ལྷན་སྦྲེན་འདིན་གྲོགས་ཡོངས་རྫོགས་དགའ་དགའ་སློབ་སློའི་ཟེའེ་ཁང་དུ་དགོང་མོའི་ཆུ་ཚོད་ ༢ པའི་ཐོག་དུས་ཐོག་ལྷན་སྦྲེན་འདིན་གྲོགས་ཡོང་བའི་མགོན་བརྟན་དུ་གྱུས་པ་འདིན་གྲོགས་འཇམ་དཔལ་དཔལ་པོས་དེ་ཉེན་ལྷ་ཚེས་ལ།། ལྷ་བུ་རྩ་བའི་ཡིག་བསྐྱར་རྣམ་གཞག་ལྟར་ཡོད་མིན་གཟེགས་རྟོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན།

ཡང་ན།

༢) གང་འདྲ་ཞིག་ལ་མགོན་ཤོག་ཟེར་རམ།

མགོན་ཤོག་ནི། རང་གི་སླེ་སྐྱེད། ཚང་ས། བཅས་སྟོན་སོགས་གྱི་སྐབས་གྱི་དབྱེས་སྟོན་མཛད་སྟོར་སྐྱོ་མགོན་གདན་ཉུ་བུ་ལྷན་སྦྲེན་གྱི་ལོ་གཉིས་ལ་མགོན་སོགས་ཡོད་དགོས་པར་གཟེགས་རྟོགས།

༣) མངགས་ཉེདེ་ཡི་གེ་ཟེར་ན་གང་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར།

མངགས་ཉེདེ་ཡི་གེ་ནི། དངོས་ཐོག་གང་དགོས་ཚོད་ཁང་རམ་ཚོད་ལས་ཁང་དེ་འདྲའེ་ལ་དངོས་པོ་ཉེ་ཆུ་ཡང་ན་བཟོ་ཆུར་མངགས་པའི་ཡི་གེ་ལ་ཟེར་བ་ལྷ་བུར་གཟེགས་རྟོགས།ཡང་ན།

༤) ལས་དོན་འཕྲིན་ཡིག་ལ་དོན་ཚན་གང་དང་གང་ཚང་དགོས་པམ།

ལས་དོན་ཡི་གེ་ནི། རང་ཉེདེ་ལས་དོན་གང་ཞིག་གི་ཚེད་ཚུགས་བསྐྱོད་བྱས་པའི་སྟོན་ཐོ་བྲིས་པའི་ཡི་གེ་ལ་ཟེར་བ་སོགས་ལ་གཟེགས་རྟོགས་ཡོང་རྒྱུ་ཡིན།

ཁ ༢ ་ Essay Writing རྩོམ་འབྲིའི་ཤེས་བྲིའི་བརྗོད་བྲལ། (Marks 05)

རྩོམ་ཡིག་ལ་ཡིག་སྐྱེད་བཅུ་ནས་བཅོ་ལྔ་བར་དེས་བར་དུ་དགོས།

༡) འབྲུང་འགྲུར་གྱི་མི་རབས་ལ་ད་ལྟའི་ཁོར་ལུག་གཉེས་སྦྲེད་དགོས་དེན་བྲིས། ཡང་ན།

༢) བོད་སྐད་སྲིད་སྲོའི་དགོས་དོན་རང་དོས་ནས་གང་དྲན་བ་བྲིས། (3)

༣) ཤེས་ཡོན་སྦྲེད་དགོས་པའི་དམིགས་ལུལ་གང་ཡིན་ནམ། (2)

ཁ ༣ ་ Translation གཞན་གསལ་མོད་ཡིག་ཐོག་བསྐྱར། (Marks 05)

- 1) His Holiness the Dalai Lama is the spiritual leader of the Tibetan people. He frequently states that his life is guided by three major commitments: the promotion of basic human values or

secular ethics in the interest of human happiness. The fostering of interreligious harmony. And the preservation of Tibet's Buddhist culture of peace and nonviolence. He fulfils these commitments through his public talks. (2)

ཡགོང་ས་མཚོག་ནི། བོད་མིའི་ཚོས་སྲིད་གཉེས་ཀྱི་དབུ་འཁྲིད་རེད། ཁོང་གིས་ཡང་ཡང་གསུངས་དོན་ལ། ཁོང་གི་མི་
ལྷག་མ་དེ་ལྷགས་ཀྱི་དམ་ཚབ་གསུམ་ཐོག་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་ནི། འདྲོ་བ་མིའི་བཟང་སྲོད་རྒྱས་ཐོག་ལྷགས་བརྒྱབ་རྒྱ། ཚོས་ལྷགས་མཐུན་
འདྲིལ་ཐོག་ལྷགས་བརྒྱབ་རྒྱ། བོད་མིའི་འཚེ་བ་མེད་པའི་ཞི་བདེའི་རིག་གཞུང་སྲུང་སྐྱོབ་སོགས་མི་དམངས་ལ་གསུངས་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

2) Saga Dawa is the most sacred month in the Buddhist calendar. It is the fourth month of the lunar day, In Tibetan, the word 'Dawa' means moon and 'Saga' is the name of the star nearest to the earth during this month. Actually Saga is Sanskrit word. The full moon day of this month is associated with three major events in the life of the Buddha Shakgya Muni-his birth, his enlightenment and his Mahaparinirvana. (3)

ས་ག་ལྷ་བ་ནི། རང་པའི་ལོ་ཐོའི་ནང་རྩ་ཆེ་ཤོས་ཞིག་རེད། དེ་ནི་བོད་པའི་ལྷ་བ་བཞི་བ་རེད། ལྷ་བ་ཞེས་པ་བོད་སྐད་རེད། ས་ག་ནི།
དངོས་གནས་བྱས་ན་ལེགས་སྲུང་གི་ཚིག་རེད། དེ་ནི་ས་ཡའི་གོ་ལ་དང་ཉེ་ཤོས་ཀྱི་རྒྱ་སྐར་ཞིག་རེད། ལྷ་བ་འདྲིལ་ལྷ་བ་ཉ་སྐར་བའི་
སྐབས་སྟོན་པ་ཤུག་ལྷ་བ་སྲུང་འཁྲུངས་པ། སངས་རྒྱས་པ། སྲུ་བྱ་བ་ལས་འདས་པ་དང་འབྲེལ་ཡོད་པ་རེད།

ཕྱི་ཚན་ད། Section D (Literature) (Marks 10)

གཤམ་གསལ་གསལ་སྟུན་དག་ལས་ལྷ་ལ་ལན་གྲིས། (5X2=10)

- 1) སྟུན་དག་གི་མཚན་ཉིད་ནི། སྟུན་ཞིང་འདྲེབས་པའི་དག་ཁྱད་པར་ལ་སྟུན་དག་ཟེར་བ་ཡིན། ཡང་ན། ལུས་རྒྱན་སྲོག་གསུམ་
དང་དོན་རྒྱན་གསལ་ཚིག་རྒྱན་ཞིག་སྟུན་དག་ཟེར།
- 2) སྟུན་དག་གི་ལུས་ཟེར་ནི། ཚིགས་བཅད། ཚིག་ལྷུག་སྐལ་མ་དཔེ་དང་དཔེ་ཅན་གཞུགས་སུ་བཀོད་པའི་ཚིག་སྲོར་ལ་ཟེར།
- 3) སྟུན་དག་གི་ལུས་ལ་དབྱེ་བ། གསུམ་ཡོད། དེ་དག་ནི། ཚིགས་བཅད། ཚིག་ལྷུག་སྐལ་མ་གསུམ་ཡིན།
སྟུན་དག་གི་རྒྱན་ཟེར་ནི། དཔེ་དཔེ་ཅན་གསུགས་སུ་བཀོད་པའི་སྟུན་འདྲེབས་ལྷན་པའི་ཚིག་སྲོར་ལ་ཟེར།
- 4) བོད་སྐད་དུ་ཡོད་པའི་སྟུན་དག་གི་གཞུང་ནི། སྲོབ་དཔོན་དཔྱེས་མཛད་པའི་སྟུན་དག་མེ་ལོང་ཟེར་བ་རེད། ཡང་ན།
གསལ་གསལ་ཚིགས་བཅད་ཀྱི་ཚིག་གཞི་ལ་ཆ་དང་ལ་འཚོལ།
།འཇམ་སྲིང་གོ་ལའི་དབུས་ཀྱི་ལྷོ་བ་བོད་སྲོངས་དབུས། ཚིག་རྒྱུ་འདི་ལ་ཆ་ལྷ་དང་ལ་གཅིག་འདུག།
།ལྷ་སའི་མཛེས་རྒྱན་གྱི་འདྲིལ་ལོ་བྱང་ལྷ་ཡི་བཞེད་ཆགས་དེར། ཚིག་རྒྱུ་འདི་ལ་ཆ་དབུག་དང་ལ་གཅིག།
།ཀྱི་ནམ་དུས་དུས་ཚོད་དཔག་བྱེད་ཉིན་མའི་བསྐོད་ཤིན་ཏུ་དཀའ་ཡང་། ཚིག་བཅད་འདི་ལ་ཆ་དབུག་དང་ལ་གཉིས།
།འགྲུང་མེད་བདག་གི་ལྷ་མས་ཡུལ་ལས་བཅག་ཡོང་བ་རེ་བའི་སྲོན་ཚིག་རྒྱན། འདི་ལ་ཆ་བདུན་དང་ལ་གཅིག་འདུག།

ལ) གཤམ་གྱི་ཚིགས་བཅད་ཁ་སྐོངས་ཤིག

|ལྷམ་ཡབ་ཡུམ་མིང་སྲིང་གཞིས་སུ་གྱེས་ཏེ། |གུས་སློབ་ལ་བཙུན་ཞིང་མ་འོངས་པའི་སྤྲུགས་བསམ།

|བསྐྱབ་སྐྱབ་ལ་དེ་བའི་སློབ་སྲིང་གི་བཙུན་འགྲུས། |ད་ད་རིང་ནས་མ་བྱས་འགྲོད་གྱེས་མནར་འོངས།

རྫོགས་སོ། །། སའམ་རྒྱལ་མ། །།